

Memòria intervenció arqueològica preventiva a Carreró, 21-25

Xabier Cela Espín

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

1. INTRODUCCIÓ

El motiu d'aquesta intervenció arqueològica fou el projecte de construcció d'un nou edifici als solars 21-25 del Carreró, just al costat del Museu de Mataró. Aquests solars havien estat ocupats anteriorment per una seu bancària (núm.21-23) i per una casa de cos (núm.25) rehabilitada l'any 1998 (on vam realitzar un sondeig arqueològic l'any 1997).

La intervenció consistí en una primera fase d'obertura de cinc sondeigs arqueològics per tal de valorar l'estat de conservació del sediment de cara a una excavació en extensió. Quatre d'ells foren realitzats a la seu bancària i el cinquè al solar núm.25. Els resultats d'aquests sondeigs van constatar que malgrat tractar-se d'una àrea molt arranada pels rebaixos d'època moderna i contemporània, encara es conservava sedimentació arqueològica d'època romana en tots els solars, amb l'excepció del terç situat més al fons (àrea de patis), on ja no quedava cap sedimentació antiga. Els materials i resultats estratigràfics d'aquests sondeigs han estat integrats directament en el registre d'aquesta memòria, doncs la fase d'excavació en extensió fou iniciada tot seguit.

L'excavació en extensió es va realitzar en tres parts per motius de seguretat de l'obra, començant pel solar núm.21 i terminant pel solar núm.25. Tot el registre arqueològic, però, ha quedat unificat en aquesta memòria. L'equip d'excavació estava format per la direcció i cinc peons de l'empresa Atics S.L. i vam començar els treballs el 15 de maig de 2006.

2. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

***EL CARRERÓ, 43-45 (Can Ximenes), 1982.**

Excavació efectuada per la Secció Arqueològica del Museu de Mataró sota la direcció de Josep Antoni Cerdà i realitzada en dues fases entre els mesos de desembre de 1981 i febrer de 1982 i a finals d'agost de 1982. Els resultats d'aquesta intervenció foren la documentació d'un tram de la claveguera central del *Cardo Maximus* d'*Iluro* amb altres dues clavegueres domèstiques datables en la fase fundacional de la ciutat (75-40 aC), així com una estructura empedrada que ha estat interpretada com els fonaments d'una font pública que estaria situada al mig del carrer. Aquesta font fou construïda durant el principat d'August. L'amortització de la claveguera principal es situa cap a finals del segle III o inicis del segle IV. Del segle V només es documentà un estrat procedent de l'excavació de una cala i format per deixalles domèstiques.

*** EL CARRERÓ, 47 (1990).**

Excavació d'urgència pel Servei d'Arqueologia sota la direcció de Joaquim García en una primera fase (juny de 1990) i per Santiago Pérez i Isabel Cárpio en una segona fase (agost de 1990).

Les fases d'ocupació resultants de la documentació arqueològica foren:

- d'època d'August al segle II dC.: moment de construcció del paviment del *Cardo Maximus* i de la façana d'habitatges d'aquest carrer, una claveguera i una fossa, aquesta darrera amortitzada en època flàvia. A finals del segle I dC també es reparà una de les clavegueres domèstiques. La seva amortització final es al segle II dC igual que l'amortització de les estances.
- segle III: moment en que s'anivellà el terreny.
- segle IV: s'amortitzen dues fosses.
- segona meitat del segle XIV: s'amortitza una altre fossa.
- segle XV: moment en el que es terraplenà el terreny i es documenten diverses fonamentacions.
- segle XVI: es documenten les restes d'un possible forn de vidre.
- inicis del segle XVII-XVIII: pertanyen a aquesta fase diversos estrats d'amortització, un pou circular d'aigua, un cup, murs i un dipòsit.
- segles XIX-XX: es documenten diversos envans i l'amortització del cup a la segona meitat del segle XIX, així com estructures del segle XX.

*EL CARRERÓ, 25 (1997).

L'any 1997, amb motiu de la rehabilitació d'una casa de cos, vaig dirigir l'excavació d'un sondeig arqueològic de 2m x 2m fins arribar al terreny natural en una de les estances que donaven al Carreró, allà on els treballs de rehabilitació afectaven el subsòl. Aquest sondeig va permetre documentar part d'una fossa tardoromana del segle VI aC. de la que

es conservava 1m de fondària aproximadament, i que estava farcida amb abundants fragments de ceràmiques tardanes.

3. REGISTRE ESTRATIGRÀFIC

El inventari de les unitats estratigràfiques documentades a la intervenció del carrer d'en Pujol 32 (2006) està realitzat amb fitxes informatitzades integrades a la base de dades *Siluro* de l'Àrea de Intervenció Arqueològica del Museu de Mataró.

5. INVENTARI DELS MATERIALS ARQUEOLÒGICS

Els materials arqueològics es troben actualment dipositats en el Museu de Mataró seguin la resolució de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Tots els materials arqueològics procedents de l'excavació realitzada al Carreró 21-25 (2006) han estat inventariats i siglats amb el codi CAR21-25(06)- número d'unitat estratigràfica- número de peça. Les dades han estat informatitzades amb el programa Acces, e integrades dins de la base de dades de inventari arqueològic *SILURO* de l'Àrea d'Intervenció Arqueològica de Mataró. Les característiques pròpies del programa impliquen l'abreviació del camp 'classe ceràmica' que es comuna a tots els materials documentats al jaciment. El llistat d'aquestes abreviacions és:

VERNÍS NEGRE (V)

- VETBN Bucchero Nero
- VGCRJ Ceràmiques gregues orientals (Corínties, ròdies i jònies)
- VATFN Àtica de figures negres
- VATFR Àtica de figures roges
- VATVN Àtica de vernís negre
- VATSV Àtica de Saint Valentin
- VNIFR Sud-itàlica de figures roges
- VNICR Cales Arcaica
- VNIGN Ceràmica de Gnatia
- VNIPE Petites Estampilles
- VNIAL Altres tallers itàlics indeterminats
- VNICL Cales antiga
- VNQRO Taller de Roses
- VNONI Taller de Nikia-Iwn
- VNOAL Altres tallers occidentals
- VNOIN Tallers occidentals indeterminats
- VNPUN Vernís negre púnic
- VNPEB Vernís negre púnic-ebussità
- VNICA Campaniana A
- VNICC Campaniana C

- VNIBC Vernís negre tipus B Cales
- VNIBE Vernís negre tipus B etrusca
- VNIAR Vernís negre Aretina
- VNBAL Vernís negre tipus B altres
- VNBIN Vernís negre tipus B indeterminat
- VNGRI Vernís negre imitacions grises
- VNALT Vernís negre indeterminat/altres

LLÀNTIES (LL)

- LLGRE Llànties gregues
- LLPUN Llànties púniques
- LLITA Llànties itàliques
- LLAFR Llànties africanes
- LLALT Llànties altres
- LLMOD Llànties modernes

TERRA SIGIL.LATA (S)

- SALTR: Terra sigil.lata indeterminada
- SITAL: Terra sigil.lata itàlica
- SITTA: Terra sigil.lata itàlica tardana
- SOPRE: Terra sigil.lata oriental (pre sigil.lata)
- SOALT: Terra sigil.lata oriental alt imperial
- SOTFO: Terra sigil.lata oriental tardana focca=LRC

SOTCH: Terra sigil.lata oriental tardana chipriota=LRD
SOTEG: Terra sigil.lata oriental tardana egípcia
SOIND: Terra sigil.lata oriental indeterminada

SGSGA: Terra sigil.lata sudgàlica
SGSGM: Terra sigil.lata gàlica sudgàlica marmorata
SGSGI: Terra sigil.lata gàlica sudgàlica altres/indetermin.
SGTLU: Terra sigil.lata gàlica tardana lucente o B
SGTPO: Terra sigil.lata gàlica tardana paleocristiana oxidada
SGTPR: Terra sigil.lata gàlica tardana paleocristiana reduïda
SGIND: Terra sigil.lata gàlica indeterminada

SHISP: Terra sigil.lata hispànica
SHITA: Terra sigil.lata hispànica tardana

SAFRA Terra sigil.lata africana A
SAFRC Terra sigil.lata africana C
SAFRD Terra sigil.lata africana D
SAFAD Terra sigil.lata africana A/D
SAFRE Terra sigil.lata africana E
SAFRI: Terra sigil.lata africana indeterminada

COMUNES D'ÈPOCA IBÈRICA (C)

- CALTR Comuna indeterminada

- CFENI Comuna fenícia

- CGQGM Comuna grega d'occident grisa monocroma (grisa focca)
- CGOPJ Comuna grega d'occident pseudo-jònia (pintada)
- CGOCL Comuna grega d'occident pasta clara.
- CGORO Comuna grega d'occident tallers de Roses

- CATIC Comuna àtica

- CMASS Comuna massaliota

- CPUMC Comuna púnica Mediterrà central
- CPUCE Comuna púnica cercle de l'Estret
- CPUEB Comuna púnico-ebussitana
- CPUIN Comuna púnica altres/indeterminades

- CIBMA Comuna ibèrica a mà
- CIBGR Comuna ibèrica grollera de cuina (a torn o torn lent)
- CIAOX Comuna ibèrica antiga oxidada (paleoibèrica)
- CIARD Comuna ibèrica antiga reduïda (paleoibèrica)
- CIRED Comuna ibèrica reduïda
- CIRDE: Comuna ibèrica reduïda estampillada (grisa estampillada)
- CIOXD Comuna ibèrica oxidada
- CIOPI Comuna ibèrica pintada
- CIOPB Comuna ibèrica oxidada de pintura blanca
- CIOEV Comuna ibèrica oxidada d'engalba vermella (roig ilergeta)
- CIOEB Comuna ibèrica oxidada d'engalba blanca

COMUNES D'ÈPOCA ROMANA (CR)

- CROGO Comunes romanes de pasta grollera oxidades
- CROGR Comunes romanes de pasta grollera reduïdes
- CROPI Comunes romanes pintades indeterminades
- CROOX Comunes romanes oxidades
- CRORE Comunes romanes reduïdes
- CROVI Comunes romanes vidriades
- CRITA Comuna itàlica (gerres, morters...)
- CRICU Comuna itàlica de cuina (ahumades)

- CRIRP Comuna itàlica roig-pompejà
- CRIPF Comuna itàlica parets fines
- CRTOX Comuna tarraconense oxidada
- CRTRE Comuna tarraconense reduïda
- CRTOP Comuna tarraconense oxidada pintada
- CRTEV Comuna tarraconense engalba vermella (imitació vaixella d'importació de pasta micacea).
- CRBET Comuna bética (...)
- CRAFR Comuna africana (morters, gerres....)
- CRAFC Comuna africana de cuina

-DOLIA

ÀMFORES D'ÈPOCA IBÈRICA (A)

- AFENI Àmfora fenícia
- AETRU Àmfora etrusca
- AGCOR Àmfora coríntia
- AGROD Àmfora ròdia
- AGATI Àmfora àtica
- AGEGE Àmfora de l'Egeu
- AGMAS Àmfora massaliota
- AGOTR Àmfora grega oriental tardo-republicana
- APUCE Àmfora púnica del cercle de l'Estret
- APUMC Àmfora púnica de la Mediterrània central
- APUEB Àmfora púnico-ebussitana
- APUIN Àmfora púnica indeterminada

- AIBER Àmfora ibèrica
- AALTR Àmfores indeterminades

ÀMFORES D'ÈPOCA ROMANA (AI,AR)

- AITAL Àmfora itàlica
- AITAP Àmfora itàlica apulia-brindisi
- AITGI Àmfora greco-itàlica

- ARTAR Àmfora tarraconense
- ARBET Àmfora bética
- ARSHI Àmfora sudhispanica
- ARLUS Àmfora lusitana
- ARGAL Àmfora gala
- ARATA Àmfora tripolitana antiga
- ARAFR Àmfora africana
- ARORI Àmfora oriental indeterminada
- ARIND Àmfora romana indeterminada

COMUNES MEDIEVALS I MODERNES (CME, CMO)

- CMIND comunes medievals o modernes indeterminades
- CMBCO comunes baixmedievals cuina oxidada (XIV-XV)
- CMBCR comunes baixmedievals cuina reduïda (XIV-XV)
- CMOCO comunes modernes cuina oxidada
- CMOCR comunes modernes cuina reduïda
- CMBOX comunes baixmedievals oxidades
- CMBRE comunes baixmedievals reduïdes
- CMOOX comunes modernes oxidades
- CMORE comunes modernes reduïdes

ENVERNISADES AMB ENGALBA I SENSE -VIDRIADES- (EN)

- ENIND vidriades indeterminades
- ENGRO vidriades grogues
- ENGVE vidriades groc/verd
- ENVME vidriades verd melat

-ENVER vidriades verdes
-ENMEL vidriades melades
-ENVFO vidriades verd fosc
-ENCUI vidriades plumbíferes / transparents/cuina
-ENMAR vidriades marrons
-ENALT vidriades altres

-ENDVN vidriades de dos tons (verd/negre...)
-ENJAS vidriades jaspejades o pseudojaspejades

Envernissades del pròxim Orient

-ENOPR

Envernissades imitació del Celadon Xinès

-ENICX

Envernissades esgrafiades (ENE)

-ENELO vidriades esgrafiades locals
-ENEIT vidriades esgrafiades italianes

Envernissades pintada amb pinzell o llanterna (ENP)

-ENPLO vidriades pintades amb pinzell locals
-ENPCF vidriades pintades amb pinzell tipus can Falló
-ENPAL vidriades pintades amb pinzell altres
-ENPIN vidriades pintades amb pinzell indeterminades

Envernissades terra nera d'Albisola (ENT)

-ENTNA vidriades terra nera d'Albisola
-ENTNL vidriades terra nera locals

Envernissades a trepa (ENA)

-ENATB envernissades a trepa de la Bisbal
-ENATL envernissades a trepa de Mataró

Engalvades i envernissades (EE)

-EEVFO engalvada i envernissada verd fosc
-EEGVE engalvada i envernissada groc verd...

PISA BLANCA SENSE DECORAR (PIS)

-PISIN pisa indeterminada
-PISCA pisa catalana
-PISAL pisa d'Alcora
-PISTA pisa de Talavera
-PISPM pisa de Paterna/Manises
-PISIT pisa italiana (maiòlica-ligur)
-PISAL pisa altres

PISA AMB MANGANÈS (PIM)

-PIMIN pisa amb manganès indeterminada
-PIMCA pisa amb manganès catalana
-PIMVI pisa amb manganès de Villafeliche

PISA BLAVA (PB)

-PBIND pisa blava indeterminada

Pisa blava catalana (PBC)

-PBCIN pisa blava catalana indeterminada
-PBCGO pisa blava catalana gòtica
-PBCPP pisa blava catalana pinzell pinta
-PBCIR pisa blava catalana influència del Renaixement italià
-PBCOD pisa blava catalana d'orles diverses
-PBCDI pisa blava catalana de la ditada
-PBCCO pisa blava catalana de la corbata
-PBCFI pisa blava catalana de la figueta
-PBCSA pisa blava catalana vasos sagnadors
-PBCES pisa blava catalana d'Escornalbous
-PBCPA pisa blava catalana de la panotxa
-PBCPO pisa blava catalana de Poblet o similars
-PBCTR pisa blava catalana de transició
-PBCSN pisa blava catalana de la sanefa negativa

-PBCBU pisa blava catalana de la butifarra
-PBCFA pisa blava catalana de les faixes o cintes
-PBCSS pisa blava catalana similar als de Savona
-PBCIF pisa blava catalana de influència francesa
-PBCAR pisa blava catalana de l'arracada
-PBCBL pisa blava catalana de les blondes
-PBCLP pisa blava catalana de línies i punts
-PBCTR pisa blava catalana de trèvols
-PBCPC pisa blava catalana de punts i creus
-PBCCI pisa blava catalana de la cirereta

Pisa blava de Paterna/Manises (PBP)

-PBPAM

Pisa blava de Terol (PBTER)

-PBTER

Pisa blava de l'Alcora (PBA)

-PBAIN pisa blava de l'Alcora indeterminada
-PBASB pisa blava de l'Alcora serie Berain
-PBASX pisa blava de l'Alcora serie de xinescs
-PBASO pisa blava de l'Alcora serie Olerys
-PBASR pisa blava de l'Alcora serie del ramet
Pisa blava de Talavera (PBTAL)
-PBTIN pisa blava de Talavera indeterminada
-PBTPR pisa blava de Talavera serie blava primitiva
-PBTIT pisa blava de Talavera italianitzada serie mariposas, helechos, golondrinas, randas, arboles,

Pisa blava italiana (PBI)

-PBIIN pisa blava italiana indeterminada
-PBIML pisa blava italiana Montelupo alla porcellana
-PBISN pisa blava italiana Savona/Albisola naturalistic
-PBISB pisa blava italiana Savona/Albisola blau turquino
-PBIST pisa blava italiana Savona sanefa de tres punts

PISA AMB DAURAT (PD) -REFLEXOS METÀL·LICS

-PDIND pisa amb daurat indeterminada
-PDCBP pisa amb daurat catalana barcelonina de punts i rombs
-PDCBS pisa amb daurat catalana barcelonina similars als valencians
-PDCPP pisa amb daurat catalana pinzell pinta de (Barcelona/Reus)
-PDCIR pisa amb daurat catalana influència del Renaixement
-PDCDI pisa amb daurat catalana de la ditada
-PDPPA pisa amb daurat de Paterna/Manises serie pardalot
-PDPPP pisa amb daurat de Paterna/Manises serie pinzell pinta
-PDPCA pisa amb daurat de Paterna/Manises serie de cartel.les
-PDPEP pisa amb daurat de Paterna/Manises serie Pula
-PDPFE pisa amb daurat de Paterna/Manises serie fulles d'heura
-PDPSO pisa amb daurat de Paterna/Manises serie solfes
-PDPLG pisa amb daurat de Paterna/M. lletres gòtiques
-PDMPP pisa amb daurat de Muel serie pinzell pinta
-PDMCA pisa amb daurat de Muel serie de cartel.les

PISA AMB VERD I MANGANÈS (PVM)

-PVMIN pisa amb verd indeterminada
-PVMCG pisa amb verd catalana dels segles XIV-XV
-PVMCD pisa amb verd catalana de la ditada
-PVMCL pisa amb verd catalana de Lleida
-PVMMU pisa amb verd de Muel

PISA AMB OCRE I GROC (POG)

-POGIN pisa amb ocre i groc indeterminada
-POGAL pisa amb ocre i groc d'Alcora
-POGVF pisa amb ocre i groc Villafeliche
-POGLI pisa amb ocre i groc italiana de la Liguria

PISA AMB VERD I MORAT (PMV)

- PMVIN pisa amb verd i morat indeterminada
- PMVCA pisa amb verd i morat catalana
- PMVPA pisa amb verd i morat de Paterna/Manises
- PMVTE pisa amb verd i morat de Terol
- PMVIT pisa amb verd i morat italiana
- PMVLA pisa amb verd i morat Llenguadoc

PISA AMB BLAU I DAURAT (PBD)

- PBDIN pisa amb blau i daurat indeterminada
- PBDCA pisa amb blau i daurat catalana
- PBDPA pisa amb blau i daurat de Paterna/Manises
- PBDMA pisa amb blau i daurat de Malaga

PISA AMB BLAU I MORAT (PBM)

- PBMIN pisa amb blau i morat indeterminada
- PBMCA pisa amb blau i morat catalana
- PBMMA pisa amb blau i morat de Manises
- PBMSE pisa amb blau i morat de Sevilla (isabela policrom)

PISA AMB BLAU I GROC/OCRE (PBO)

- PBOIN pisa blau i ocre indeterminada
- PBOCI pisa blau i ocre catalana d'influència italiana
- PBOAL pisa blau i ocre d'Alcora
- PBOTA pisa blau i ocre de Talavera

PISA AMB BLAU I VERD (PBV)

- PBVIN pisa amb blau i verd indeterminada
- PBVCI pisa amb blau i verd catalana d'influència italiana
- PBVLL pisa amb blau i verd de Lleida
- PBVMU pisa amb blau i verd de Muel

POLICROM (POL)

- POLIN policrom indeterminat
- POLCM policrom catalana de la margarida
- POLCB policrom catalana de Banyoles
- POLCL policrom catalana de Lleida
- POLMA policrom de Manises
- POLOR policrom d'Onda/Ribesalbes
- POLAL policrom de la Alcora
- POLTA policrom de Talavera
- POLIT policrom italià

PISA DE FONTS DE COLOR (PF)

- PFIND pisa fons groc indeterminat
- PFGAL pisa fons groc de l'Alcora
- PFVTA pisa fons verd de Talavera
- PFBCA pisa fons blau sobre blau català
- PFBTA pisa fons blau esquitxat de Talavera
- PFBIT pisa fons blau 'berettino' italià

RAJOLES (RA)

- RAIND rajoles indeterminades
- RACVM rajoles catalanes verd i morat
- RACGT rajoles catalanes gòtiques de trepa en blau
- RACGA rajoles catalanes gòtiques d'aresta

- RACMO rajoles catalanes de mostra
- RACOF rajoles catalanes d'oficis
- RACDA rajoles catalanes daurades
- RACPL rajoles catalanes plafons
- RACFR rajoles catalanes fruites
- RACMO rajoles catalanes modernistes
- RACBL rajoles catalanes blanques
- RACHI rajoles catalanes hidràuliques
- RAVAL rajoles valencianes
- RASEV rajoles sevillanes/Triana
- RAARA rajoles d'Aragó
- RATAL rajoles de Talavera
- RALTR altres rajoles

PORCELLANES O SEMIPORCELLANES (POR)

- PORIN porcellanes indeterminades
- PORXI porcellanes xineses
- PORPI porcellanes Pickman
- PORSÀ porcellanes Sargadelos
- PORSE porcellanes sevillanes (Cartuja)
- PORCA porcellanes de Cartagena
- PORAN porcellanes angleses
- PORAL altres porcellanes

GRES

GRES...

ALTRES ELEMENTS (EL)

- ELCER elements ceràmics: pondus, fuscioles, fitxes
- ELCOR elements coroplastia
- ELARQ elements arquitectònics: fris, metopa, fust,...
- ELCON elements constructius: tegula, imbrex, tuvots, tapia, opus...
- ELESC elements escultòrics
- ELEST estucs
- ELNUM numismàtica
- ELMET elements metall (tipus: fe, br, pb; forma: agulla...)
- ELOST elements os treballat
- ELVID elements de vidre
- ELITI elements lítics
- ELSIL sílex

FAUNA I RESTES HUMANES

- FAUNM malacologia
- FAUNT fauna terrestre
- FAUNI ictiofauna
- HUMAN restes humanes

MOSTRES PER ANALITZAR (MOS)

- MOSTR mostra general de terres del jaciment
- MOSED mostra per estudis edafològics
- MOSCA mostra per estudis carpològics
- MOSAN mostra per estudis antracològics
- MOSLIP mostra per estudi de continguts interns

6. FASES DOCUMENTADES, DATACIÓ I INTERPRETACIÓ

La documentació estratigràfica al solar de el Carreró 21-25(06) ha permès constatar el mal estat de conservació dels estrats de època romana en aquest punt de la ciutat, molt arranats per les cases del segle XVIII i XX. Tot i així, hom documentà restes de dues parets romanes de pedra i fang del segle I a.C., així com una claveguera domèstica amb el fons de tegula que anava en direcció al núm.26, buscant segurament la claveguera central del cardo maximus, situat tres solars més enllà. Igualment ha estat possible registrar el fons de diverses fosses arrodonides del segle IV-V dC. que interpretem com a fons de sitges, així com d'altres fosses posteriors força més grans i irregulars, farcides amb materials del segle VI dC., utilitzades tal vegada per extraure les argiles sorrenques del subsòl natural. Les fases cronològiques documentades permeten establir les següents fases:

-Fase 1 (mitjans segle I aC.-Canvi d'Era)

Cal situar a mitjans del segle I aC la construcció dels fonaments documentats al solar n.25, perpendiculars un respecte a l'altre (UE 1054, 1090), així com el tram de claveguera amb fons de tegula (UE 1089) que anava a desguasar al cardo maximus. L'estat de arranament de l'estratigrafia impedeix dibuixar de forma més precisa els àmbits als quals pertanyien aquests murs. Associat al mur 1090, es documenten nivells d'ús consecutius (1099, 1096A, 1096B, 1097) que cal situar entre el 50 aC. i el segle I dC.

-Fase 2 (segle IV-V dC)

Correspon a aquesta fase l'expoli de part del murs de la fase 1, així com diversos fons de sitges (al solar 21: UE 1064, 1066, 1068, 1012, 1070, 1072; al solar 23: UE 1085, 1047; al solar 25: 1101) que no son sincrònics, tal i com assenyalen les relacions estratigràfiques entre ells.

-Fase 3 (segle VI dC)

D'aquesta fase son les amortitzacions de les foses UE 1062 (solar 21), 1055 i 1054 (solar 25), a les que cal afegir la fossa excavada l'any 1997 al solar núm.25. També hi havien materials molt tardans al farciment d'una rasa d'ús indeterminat (UE 1075 al solar 21) i de la rasa d'expoli del mur 1054 al solar núm.25.

-Fase 4 (segona meitat del segle XVIII-XX)

Cal datar d'aquest moment la construcció de les cases de cos originals (UE 1023, 1024, 1018), totes dividides en tres parts per parets mitgeres arrenclades (UE 1020, 1019, 1017). Ja en el segle XIX cal situar la construcció d'un magatzem de dolies al pati del solar n.25 (dolies UE 1029, 1030, 1031, 1032, 1033) així com un dolia aïllada en l'estança del mig (dolia UE1041). Aquest magatzem fou eliminat i tapat en algun moment indeterminat de la primera meitat del segle XX. Finalment correspon ja a la segona meitat del segle XX la construcció d'un únic edifici als solars núm.21 i 23, que fou utilitzat com a seu bancaria (fonaments de formigó UE 1002, 1003, 1004).

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA DE L'EXCAVACIÓ

Fig.1. Situació del Carreró 21-25 dins de l'àrea declarada BCIN a Mataró.

Fig.2. Planta dels edificis enderrocats al Carreró 21-25 l'any 2006

Fig.3. Situació dels sondeigs previs a l'excavació en extensió i del sondeig realitzat l'any 1997 al núm.25 del Carreró.

Fig.4. Materials de la fossa tardoromana

Planta General de les restes documentades

Documentació fotogràfica de l'excavació

1. Antiga façana del núm.21-23 i 25 al Carreró. La façana de la casa de cos n.25 va ser rehabilitada només vuit anys abans, seguint l'estètica de les cases de cos que encara es conserven a la plaça de l'Ajuntament de Mataró.

2-10. Seqüència d'excavació del sondeig 1 al interior del Banc situat al solar n.21-23, previ al enderrocament i excavació en extensió.

11-13. Enderroc dels edificis 21-25 i neteja dels estrats superficials.

14-22. Excavació del solar n.21 on es documenten diversos fons de sitges i una fossa tardoromana.

23-32. Excavació del solar n.23, on només hi havia sedimentació moderna

23-44. Procés d'excavació del magatzem de dolies del segle XIX i de la claveguera romana.

43-45. Vista dels murs d'època romana tardo-republicana.